

ЗБОГ СИВОГ И ЦРНОГ ТРЖИШТА ДРЖАВА ОСТАЈЕ БЕЗ ЧЕТВРТИНЕ ПРИХОДА, А ХИЉАДЕ РАДНИКА БЕЗ СТАЖА, ОСИГУРАЊА И ПЛАТА

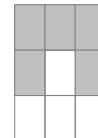
БЕЗ РАЧУНА ПРОЂУ МИЛИЈАРДЕ

Груба рачуница штеће је око две милијарде евра, довољно да се покрије прошлогодњи „минус“

ИЗБОР На тезгама слаткиши, сухомеснате прерађевине, средстава за хигијену...

Фото А. Станковић

УЊОЈ ради најмање 400.000, а много је вероватније и 800.000 људи. Претпоставља се да се у сивој и црној економији створи скоро трећина укупног српског производа. Како нелојално тржиште не успева да свуда ми-

за статистику. - Такозвану ситну економију најтеже је убацили у финансијски систем, али држава од ње није на превеликом губитку. Највише штете имамо од сиве привреде у великим и средњим фирмама, које не плаћају редовно по-

године она у Србији ојачала за један, а можда и 1,2 одсто.

- Сви купци учествују у сивој економији када не узму фискални рачун - поручио је Милан Петровић, председник Српске асоцијације манаџера и директор „Центро штампе“.

Долазимо у апсурдну ситуацију да наших 4.000 запослених нећемо још дуго моћи да задржимо.

Када се гледа из угла образовања, указују стручњаци, легални рад је постао привилегија особа са средњим и високим образовањем. Од запослених без икакве школе, како показују подаци званичне статистике, чак 72 одсто ради на црно.

- Опорезивање рада је кључни узрок неформалне запослености, а нарочито опорезивање ниско плаћеног рада - објаснио је Михаил Арандаренко, професор Економског факултета, један од аутора студије. - Једна од препорука би била смањити оптерећења, посебно слабо плаћеног рада. Институције треба прилагодити тако да пословање у сивој економији буде мање исплативо, а улазак у формалну економију мање скуп. ■

М. Љ. П. - С. Б.

моње државу, стручњаци процењују да до „касе“ не стигне око 25 одсто прихода. Грубом рачуницом, на примеру прошлогодишњег републичког буџета, стиже се до штете од око две милијарде евра - довољно да се покрије прошлогодишњи „минус“.

Толико би нам приходи били већи да су сви плаћали порез на додатну вредност, порезе и додотке на рад, акцизе и царине. Истина је и да нема земље без нелојалне конкуренције, али је просечна стопа у земљама Европске уније око 19 одсто.

- Мада не постоје конкретни подаци, заобилажење пореза најзаступљеније је у сектору ситне трговине, услуга, као што је разно сервисирање и занатске делатности, у грађевинској индустрији и пољопривреди - објашњава Милadin Ковачевић, заменик директора Републичког завода

резе и доприносе.

Најновије истраживање УСАИД о сивој економији показује да ако бруто домаћи производ пада за један одсто, очекује се повећање неформалне економије за 0,7 до 0,8 одсто. Значи да је само прошле

- Један од видова је плаћање на црно, а најгоре је када се радницима уопште и не плаћа. Сива економија је и продаја робе из нелегалних канала. Ми годишње дамо осам милиона евра за доприносе и порезе на плате запослених. У Београду, с друге стране, постоји предузеће које држи седам киноска, који раде непрекидно 24 сата дневно. Званично имају седам запослених, а мало је невероватно да сви они раде непрекидно. Свесни су да инспекције гледају кроз прсте.